

XXIV. školsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika
12. veljače 2019.

osmi (VIII.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

80	
----	--

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pazorno ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu te na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pazorno pročitati.
5. Treba pazorno slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati plavom kemijskom olovkom na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Odgovori ne smiju biti pisani tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja testa radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pisanu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Školskoga povjerenstva)
2. _____
(član Školskoga povjerenstva)
3. _____
(član Školskoga povjerenstva)

*O, u njemu, da! O čarobnome vrelu,
u kojemu je Nazor vijek svoj proživio,
o drevnom i lijepom jeziku Hrvata,
danas nam je brinuti se...*

(Ivo Škarić)

1. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Tko nije pripadao ozaljskomu književnom krugu?

- a) Ivan Belostenec
- b) Fran Krsto Frankopan
- c) Juraj Habdelić
- d) Petar Zrinski

1	
---	--

U zadatcima 2. – 4. napiši odgovore na pripadajuće crte.

2. Tko su autori navedenih djela?

Na crtui ispred naslova djela napiši slovo ispred odgovarajućega autora.

- a) Ljudevit Gaj _____ Dictionar ili reči slovenske
- b) Juraj Habdelić _____ Blago jezika slovinskoga
- c) Bartol Kašić _____ Kratka osnova horvatsko-slavenskoga
- d) Jakov Mikalja _____ pravopisanja
- e) Faust Vrančić

3	
---	--

4	
---	--

3. Prepiši pisanim slovima, poštujući pravila o pisanju velikoga i maloga slova, dijelove rečenica ispod crte otisnute velikim tiskanim slovima.

U 2019. godini obilježuje se 160. godišnjica rođenja uglednoga pisca iz razdoblja

_____ Vjenceslava Novaka.

HRVATSKOGA REALIZMA

Tomu je _____ posvećen drugi _____

SENJANINU

SENJSKI

_____ čiji je cilj

INTERDISCIPLINARNI SIMPOZIJ

aktualizacija, popularizacija i vrednovanje _____ značaja u Senju

NOVAKOVA

i izvan njega, što taj _____ književnik svakako zaslužuje.

SENJSKI

5	
---	--

4. Napiši č ili ć na crtu tako da riječ bude pravopisno točna.

Še _____ u _____ i ulicom, stigao je blizu svoje ku _____ e. Ugleda starijega sina,

dje _____ a _____ i _____ a od desetak godina, koji mu skaku _____ u _____ i priđe pa mu dade

zarađeni novac da ga uru _____ i majci.

5	
---	--

5. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj su sve riječi s glasovnim skupom

ije ili je točno napisane.

a) Prisjeti se svega gledajući petrolejsku svjetiljku koja je gorjela šireći slabo svjetlo uokolo.

b) Prisjeti se svega gledajući petrolejsku svjetiljku koja je gorijela šireći slabo svijetlo uokolo.

c) Prisijeti se svega gledajući petrolejsku svijetiljku koja je gorjela šireći slabo svjetlo uokolo.

d) Prisijeti se svega gledajući petrolejsku svjetiljku koja je gorijela šireći slabo svjetlo uokolo.

1	
---	--

11	
----	--

6. Napiši zareze u zadanim rečenicama tako da rečenice budu pravopisno točne.

U Senju je 1859. godine rođen Vjenceslav Novak hrvatski romanopisac pripovjedač pedagog i skladatelj. Pisao je poeziju no pravu je književnu afirmaciju postigao u pripovijestima i romanima.

4	
---	--

7. Preoblikuj upravni govor u neupravni.

„Samo Bog zna”, rekao je gospodin, „hoće li opet naći posao.”

1	
---	--

8. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

U kojem su padežu masno otisnute riječi u zadanoj rečenici?

Pošao je za **ženom nesigurnim korakom**, s **punim grudima** poput olova teških čuvstava.

(prema: V. Novak, Iz velegradskog podzemlja)

a) u genitivu

b) u dativu

c) u lokativu

d) u instrumentalu

1	
---	--

U zadacima 9. – 16. odgovore napiši na pripadajuće crte.

9. Dopuni rečenice određenim oblikom masno otisnutoga pridjeva.

Njezin mu je glas bio **sladak** poput najsladega ptičjeg pjeva.

Taj _____ glasić čuje kamo god pošao.

Bez toga _____ glasa ne bi mogao navečer usnuti.

2	
---	--

8	
---	--

10. Napiši oblik povratno-posvojne zamjenice *svoj* tako da rečenica bude gramatički točna.

a) Sjetio se _____ prijateljā.

b) Sjetio se _____ prijatelja.

2	
---	--

11. Zamijeni masno otisnute glagolske pridjeve trpne glagolskim pridjevima radnim.

a) Stablo je napokon **posječeno**. Djed ga je jučer _____.

b) Dijete je bilo **voljeno**. Otac je silno _____ svoju Evicu.

c) Sva su drva **unesena** u drvarnicu. Otac je jučer _____ sva drva.

3	
---	--

12. Dopuni rečenice perfektom zadanih glagola. Pazi da zanaglasnica bude napisana na točnome mjestu.

a) Dvojica radnika (ispiliti) _____ drva nekom gospodinu.

b) Desetak radnika (javiti se) _____ za posao.

c) Kad je pao, različito posuđe, žice, torba i okrugli šešir (razletjeti se)

_____ oko njega.

3	
---	--

13. Napiši zadanu rečenicu u budućem vremenu tako da upotrijebiš futur I. i futur II.

(Ne mijenjaj redoslijed surečenica.)

Kad su zaradili više, mogli su kupiti djeci slatkiše.

2	
---	--

14. Prepisi zadanu rečenicu tako da glagol napišeš u kondicionalu prvom.

Mi volimo svaki dan pojesti slasnu pečenku.

1	
---	--

11	
----	--

15. Napiši zadanu rečenicu u zapovjednom načinu.

Žena samo prigovara svaki dan.

1	
---	--

16. Preoblikuj složene rečenice u jednostavne tako da upotrijebiš odgovarajući glagolski prilog umjesto masno otisnutih nezavisnih i zavisnih surečenica.

a) Hodao je **i posrtao**.

b) **Budući da nije mogao** dalje, zastao je.

c) Malo je gledao oko sebe **i pljeskao** rukama od hladnoće.

3	
---	--

17. Podcrtaj u rečenici popridjevljeni glagolski prilog.

Dok je ležeći razmišljao o proteklom danu, stresao se strepeći od onoga što mu nosi
sljedeći dan.

1	
---	--

18. Napiši odgovore na pripadajuće crte.

Razvrstaj masno otisnute glagolske dopune iz rečenice.

Zato ja njoj svaki put nešto kupim, a ona plješće tananim ručicama od sreće.

izravni objekt: _____

neizravni objekt: _____

priložna oznaka sredstva: _____

priložna oznaka uzroka: _____

priložna oznaka vremena: _____

5	
---	--

10	
----	--

U 19. i 20. zadatku zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

19. U kojoj je od navedenih rečenica genitiv u službi izravnoga objekta?

- a) Pojeli su samo komadić kruha.
- b) Mora za večeru kupiti bar kruha.
- c) Nema kruha za večeru.
- d) Jeo je meso bez kruha.

1	
---	--

20. Koliko je atributa u zadanoj rečenici?

Širinom pogleda donio je hrvatskoj književnosti veliku novinu, tj. socijalne teme i sliku poniženoga malog čovjeka.

- a) četiri atributa
- b) pet atributa
- c) šest atributa
- d) sedam atributa

1	
---	--

U 21. i 22. zadatku napiši odgovore na pripadajuće crte.

21. Napiši na crtu odgovarajući upitni mjesni prilog tako da rečenica bude točna.

- a) _____ bismo mogli otići?
- b) _____ još nismo prolazili?
- c) _____ si bio dosad?

3	
---	--

22. Preoblikuj zadanu jednostavnu proširenu rečenicu u jednostavnu neproširenu.

Na kapi, po ramenima i u naborima odijela naslagao mu se snijeg.

1	
---	--

6	
---	--

23. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovor.

Koja je rečenica neoglagoljena?

- a) I tad zatutnji silovito.
- b) Brigama ni traga.
- c) Dobar si ti čovjek...
- d) Nisi ti, Mika, toliko kriv.

1	
---	--

U 24. i 25. zadatku odgovore napiši na pripadajuće crte.

24. Odredi vrstu navedenim zavisnosloženim rečenicama.

- a) Učitelj je korio Mateka što mu je nogama smočio sobu.
- b) Da ga ona sad pozove u kuću, pošao bi odmah s njom.
- c) Oko srca ti je gore nego da si samotnan.
- d) Žena je poslala jednoga dječaka da kupi drva.

4	
---	--

25. Prepiši rečenice tako da pogrešno upotrijebljen prijedlog i veznik zamijeniš točnim.

(Ne mijenjaj redoslijed surečenica.)

- a) Obitelj teško živi radi Mikine nezaposlenosti.

- b) Pošto je bio bolestan, nisu mu rado davali posao.

2	
---	--

7	
---	--

U 26. i 27. zadatku zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

26. U kojoj je rečenici izrečena nestvarna pogodba?

- a) Ako Mika dođe kući pijan, svađat će se sa ženom.
- b) Da Mika nije pio, ne bi Evica umrla.
- c) Kad bismo imali više novaca, mogli bismo djeci kupiti slatkiša.
- d) Budu li se požurili, prije će završiti s poslom.

1	
---	--

27. Koliko je surečenica u navedenoj višestruko složenoj rečenici?

Dok bi sunce još obilno svojim sjajem zalijevalo tornjeve crkvi, kupole na gradskim palačama i, polagano zalazeći, milo se smješkaloo poigravajući svojim zlatnim tracima po prozorima kućica, dotle je dolje vladao mrak i vlaga, a od toga su zazirali ljudi gornjih slojeva i uklanjali se njemu, njegovoj obitelji i njihovim stvarima.

(prema: V. Novak, Iz velegradskog podzemlja)

- a) četiri surečenice
- b) pet surečenica
- c) šest surečenica
- d) sedam surečenica

1	
---	--

U zadatcima 28. – 35. odgovore napiši na pripadajuće crte.

28. Prepiši iz višestruko složene rečenice atributnu, objektu i vremensku surečenicu.

Već su nekoliko cjepanica ispilili kad je k njima pristupio neki Štef, koji je bio bolestan čovjek, i zamolio ih da ga uzmu kao pomagača.

atributna surečenica: _____

objektna surečenica: _____

vremenska surečenica: _____

3	
---	--

5	
---	--

29. Prepiši masno otisnute glagole onim redom kojim su se događale radnje.

Dječak **je** **pripovijedao** da **je** liječnik **bio** i da mu **je** majka tada **rekla** da **je** Evica **pala** niz stube.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

4	
---	--

30. Zadane rečenice pisane stilski obilježenim redom riječi napiši u stilski neobilježenom redu.

a) Polako iz džepa kaputa izvadi Mika kutijicu sa slatkišima.

b) Čitave noć pokrivaju smrznuto tlo pahuljice snježne.

2	
---	--

31. Prepiši rečenicu tako da bude gramatički točna s obzirom na položaj zanaglasnice.

Njegove pripovijetke, koje ste čitali za lektiru, ćete dugo pamtit.

1	
---	--

32. Zamijeni masno otisnute riječi u zagradama riječima istoga ili sličnoga značenja.

a) (**Tiho**) _____ se spuštaju guste pahuljice snijega.

b) Bijele snježne krpe sve jače pokrivaju (**nakvašenu**) _____ cestu.

c) Prolaznici su zbog sve gušćega snijega (**brzali**) _____ kućama.

3	
---	--

10	
----	--

33. Sastavi dvije jednostavne proširene rečenice u kojima ćeš upotrijebiti riječ HRVATI.

U prvoj rečenici zadana riječ treba biti imenica u službi subjekta, a u drugoj glagol.

Riječ moraš upotrijebiti u zadanom obliku i ne smije biti na početku rečenice.

imenica: _____

glagol: _____

2	
---	--

34. Dopuni rečenice tako da zaniječš riječi u zagradama.

a) Baš si pravi (sretnik) _____!

b) (Mogu) _____ ti to dokazati.

c) Nije se želio svađati (s nekim) _____ iz susjedstva.

3	
---	--

35. Podcrtaj tri riječi u tekstu koje su suvišne jer je njihovo značenje pokriveno značenjem riječi uz koju stoje.

Na povratku kući polako je kroz mrak silazio dolje. Nije bilo lako svladati onih oko desetak stuba koje ga vode do vrata iza kojih je njihov mali stančić.

3	
---	--

8	
---	--